

Kasvatus- ja sivistyslautakunta**Aika** 09.06.2026 klo 17:02 - 19:40**Paikka** Kulttuuritalo Monio, Pataljoonantie 6, kokoustila Kammari**Käsitellyt asiat**

§	Otsikko	Sivu
§ 40	Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen	4
§ 41	Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta	5
§ 42	Sivistyksen toimialueen kehittämissuunnitelman hyväksyminen	7
§ 43	Varhaiskasvatussuunnitelman päivitys 1.8.2026 alkaen	9
§ 44	Varhaiskasvatuspaikan järjestämistä ohjaavien periaatteiden hyväksyminen	11
§ 45	Esiopetustuntien tarkennusten hyväksyminen lukuvuosille 2026-2027 ja 2027-2028	14
§ 46	Iltapäivätoiminnan asiakasmaksujen maksuhojennusten tulorajakorotusten hyväksyminen	17
§ 47	Kolmansien maiden kansalaisilta Tuusulan lukiossa perittävien lukuvuosimaksujen hyväksyminen	19
§ 48	Tuusulan lukion opetussuunnitelman muutosten hyväksyminen 1.8.2026 alkaen	24
§ 49	Vastauksen antaminen valtuustoaloitteeseen Nuorten ennaltaehkäisevä päihdekasvatustyön käynnistämisestä Pohjois-Tuusulassa	26
§ 50	Vastauksen antaminen valtuustoaloitteeseen koulukiusaaminen on kouluväkivaltaa – terminologinen ja asenteellinen muutos Tuusulassa	29
§ 51	Vastauksen antaminen oikaisuvaatimukseen päiväkodin johtajan päätöksestä D3812/2026	33
§ 52	Vastauksen antaminen oikaisuvaatimukseen päiväkodin johtajan päätöksestä D3813/2026	34
§ 53	Toimielimen alaisten viranhaltijoiden päätösten valvonta	36
§ 54	Ilmoitusasiat	42
§ 55	Muut asiat	44

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Lindberg Arto Ceder Marko Hakkarainen Karina Korpinen Topi	puheenjohtaja jäsen jäsen jäsen	saapui 17.14 §55 käsittelyn aikana
	Lehtonen Pirjo Lehtonen Sanna Perttilä Ville Vesa Mari Kovalainen Mirka Levander Daniel	jäsen jäsen jäsen jäsen henkilökohtainen varajäsen henkilökohtainen varajäsen	saapui 17.14 §55 käsittelyn aikana
	Noro Seppo Mätäsaho Iida Väänänen Elina	henkilökohtainen varajäsen nuorisovaltuuston edustaja tarkastuslautakunnan edustaja	poistui 19.02 § 42 käsittelyn jälkeen
	Pitkämäki Hanna Liimatainen Marianne Lindvall Oscar Viitala Sini Vuolukka Minna	Mäntsälän kunnan edustaja sivistysjohtaja, esittelijä hallintoasiantuntija, sihteeri varhaiskasvatuspäällikkö kehittämispäällikkö	poistui 19.02 § 42 käsittelyn jälkeen
	Lakovaara Leena Laine Tiina	opetuspäällikkö hankekoordinaattori	poistui 17.40 § 55 käsittelyn aikana
	Kärpänen Seppo	Tuusulan lukion rehtori	poistui 19.25 § 48 käsittelyn jälkeen
Poissa	Lehtonen Mila Meckelborg Markus Mehtonen Helmi Avellan Monica Hyvärinen Ilari Catani Hanna		

AllekirjoituksetArto Lindberg
puheenjohtajaOscar Lindvall
pöytäkirjanpitäjä**Käsitellyt asiat**

40 - 55

Pöytäkirjan tarkastusVille Perttilä
pöytäkirjantarkastajaMari Vesa
pöytäkirjantarkastaja

Tämä pöytäkirja on allekirjoitettu sähköisesti Tuusulan kunnan asianhallintajärjestelmässä.

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Tarkastettu pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäville kunnan yleisessä tietoverkossa kuntalain 140 §:ssä säädetyllä tavalla. 17.06.2026

Kokouksen laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen

Kasvatus- ja sivistyslautakunta 09.06.2026 § 40

Asiaselostus

Hallintosäännön 120 §:n mukaan avattuaan kokouksen, puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen. Kuntalain 103 §:n mukaan muu toimitelin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Hallintosäännön 112 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa ilmaista, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

Hallintosäännön 112 §:n mukaan kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, toimielimen päättämällä tavalla.

Esittelijä sivistysjohtaja Liimatainen Marianne

Päätösehdotus Puheenjohtaja päättää todeta kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös Puheenjohtaja totesi kokouksen läsnäolijat sekä kokouksen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Kokouksen työjärjestyksen hyväksyminen ja pöytäkirjan tarkastajien valinta

Kasvatus- ja sivistyslautakunta 09.06.2026 § 41

Asiaselostus

Hallintosäännön 122 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimita toisin päätä.

Hallintosäännön 123 §:n mukaan toimita voi esittelijän ehdotuksesta tai jäsenen ehdotuksesta, jota on kannatettu, ottaa enemmistö päätöksellä käsiteltäväksi asia, jota ei ole mainittu kokouskutsussa.

Hallintosäännön 132 § mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimitimen päättämällä tavalla.

Läsnäolo- ja puheoikeus kasvatus- ja sivistyslautakunnan kokouksissa

Hallintosäännön 117 §:n mukaan toimitimen jäsenten ja esittelijän lisäksi toimitimen kokouksessa on läsnäolo- ja puheoikeus pormestarilla, apulaispormestareilla ja kansliapäälliköllä muiden toimitinten kokouksessa, ei kuitenkaan tarkastuslautakunnan eikä valtuuston tilapäisen valiokunnan kokouksessa eikä vaalilaissa säädettyjen vaalitoimitinten kokouksissa.

Hallintosäännön 117 §:n mukaan toimita päättää muiden henkilöiden läsnäolo- ja puheoikeudesta.

Hallintosäännön 9 §:n mukaan Mäntsälän kunta asettaa kasvatus- ja sivistyslautakuntaan Kellokosken yhtenäiskoulua koskevien asioiden käsittelyä varten yhden jäsenen ja tälle varajäsenen. Ko. jäsen voi osallistua vain em. koulua koskevien asioiden käsittelyyn.

Kasvatus- ja sivistyslautakunta on kokouksessaan 19.8.2025 §65 päättänyt myöntää läsnäolo- ja puheoikeuden toimikauden 2025-2029 kokouksiin opetuspäällikölle, varhaiskasvatuspäällikölle, kehittämisspäällikölle, talouspäällikölle ja pöytäkirjanpitäjänä toimivalle hallintoasiantuntijalle. Lisäksi kasvatus- ja sivistyslautakunta on samassa asiassa päättänyt, että nuorisovaltuuston edustajilla (2) on kasvatus- ja sivistyslautakunnan kokouksissa läsnäolo- ja puheoikeus, nuorisovaltuuston edustajilla ei kuitenkaan ole läsnäolo-oikeutta lautakuntien erikseen rajaamissa asioissa. Lisäksi kasvatus- ja sivistyslautakunta myönsi läsnäolo- ja puheoikeuden tarkastuslautakunnan edustajalle (1).

Esittelijä

sivistysjohtaja Liimatainen Marianne

Päätösehdotus

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää

- hyväksyä kokouksen työjärjestyksen;
- valita kaksi pöytäkirjan tarkastajaa; Ville Perttilä ja Mari Vesa
- myöntää mahdolliset läsnäolo- ja puheoikeudet kokoukseen.

Päätös

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päätti

- hyväksyä kokouksen työjärjestyksen;
- valita kaksi pöytäkirjan tarkastajaa; Ville Perttilä ja Mari Vesa
- myöntää läsnäolo- ja puheoikeudet kokoukseen; hankekoordinaattori Tiina Laine ja Tuusulan lukion rehtori Seppo Kärpänen

Asiat käsiteltiin järjestyksessä: 40-41, 55, 42-54

Sivistyksen toimialueen kehittämissuunnitelman hyväksyminen

Kasvatus- ja sivistyslautakunta 09.06.2026 § 42
1267/00.01.02/2026

Valmistelija

Vuolukka Minna, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Sivistyksen toimialueen kehittämissuunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet toteuttavat kuntastrategiaa. Kuntastrategia ja kehittämissuunnitelma ohjaavat sivistyksen toimialueen vuotuista tavoitteiden asettelua ja kehittämistä vuosien 2026–2029 aikana.

Kehittämissuunnitelman tavoitekokonaisuuksien ja toimenpiteiden valmisteluun ovat osallistuneet laajasti sivistyksen toimialueen kaikki palvelut. Suunnitelmaa on työstetty syksyn 2025 ja kevään 2026 aikana yhteisesti toimialan kehittämispäivissä sekä palveluiden omissa kokoontumisissa ja rakenteissa.

Kehittämisen perustana on tiedolla johtaminen. Kehitämme rakenteita ja toimintamalleja, jotka vahvistavat palvelualueiden kykyä vastata ennakoivasti kuntalaisten muuttuviin tarpeisiin.

Kuntastrategian kulmakivi, sivistyksen suunnannäyttävä, konkretisoituu toiminnan ja laadukkaan arjen työn kehittämisessä. Se näkyy erityisesti toimialueen yhteisessä läpileikkaavassa toimenpiteessä, jossa sitoudumme lukutaitotyöhön ja sen kehittämiseen. Tavoitteena on varmistaa lukutaitotyölle yhteiset tavoitteet sekä mahdollistaa eri toimijoiden monipuolinen ja idearikas yhteistyö eri väestö- ja ikäryhmät huomioiden.

Kehittämissuunnitelman tavoitteet muodostuvat kolmesta kokonaisuudesta:

1. Osaaminen ja hyvinvointi
2. Talous ja resurssit
3. Rakenteet ja toimintakulttuuri

Kunkin osa-alueen yhteydessä esitetään palveluiden toimenpiteet sekä niiden toteutusaikataulu. Tavoitteiden ja toimenpiteiden suunnittelussa ja toteuttamisessa korostuu yhteistyön lisäksi vastuullinen ja vaikuttava toiminta, jossa käytettävissä olevat resurssit kohdennetaan tarkoituksenmukaisesti ja kestävällä tavalla.

Esittelijä

sivistysjohtaja Liimatainen Marianne

Päätösehdotus

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää osaltaan hyväksyä sivistyksen kehittämissuunnitelman vuosille 2026–2029 ja ehdottaa

kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää hyväksyä sivistyksen kehittämissuunnitelman vuosille 2026–2029

Käsittely

Kehittämispäällikkö Minna Vuolukka ja tarkastuslautakunnan edustaja Elina Väänänen poistuivat asian käsittelyn jälkeen klo 19.02

Päätös

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päätti osaltaan hyväksyä sivistyksen kehittämissuunnitelman vuosille 2026-2029 ja ehdottaa kunnanhallitukselle, että kunnanhallitus päättää hyväksyä sivistyksen kehittämissuunnitelman vuosille 2026-2029

Liitteet

Numero	Otsikko
1	Sivistyksen toimialueen kehittämissuunnitelma 2026-2029

Varhaiskasvatussuunnitelman päivitys 1.8.2026 alkaen

Kasvatus- ja sivistyslautakunta 09.06.2026 § 43
1228/12.00.01/2026

Valmistelija

Viitala Sini, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Varhaiskasvatustilanne (540/2018) muuttui 1.1.2025, jonka myötä velvollisuus laatia paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma poistui. Valtakunnallinen varhaiskasvatussuunnitelma on päivitetty Opetushallituksen toimesta vastaamaan varhaiskasvatustilannetta ja otettu käyttöön 1.1.2026.

Valtakunnalliseen varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin on täsmennetty varhaiskasvatustilanteen tulkintoja. Lapsen tuen osalta on täsmennetty tukipalveluja sekä niiden toteuttamiseen liittyvää terminologiaa ja tulkintoja. Arvioinnin toteuttamista on myös täsmennetty. Sisällöllisesti suurin muutos valtakunnallisessa varhaiskasvatussuunnitelmassa on, että liikunta on muutettu liikkumiseksi.

Opetushallitus on 26.3.2026 päättänyt myös muutoksista varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden 2022 seuraaviin lukuihin.

Luku 1.2 Varhaiskasvatustilanteen paikallinen suunnittelu
Luku 5.2.2 Monialainen yhteistyö
Luku 5.2.3 (uusi luku) Varhennettu oppivelvollisuus ja siihen liittyvä yhteistyö
Luku 5.7 Paikallisesti tarkennettavat asiat

Paikallisen suunnittelun tulee olla määräyksen mukaista 1.8.2026 alkaen. Nämä muutokset on huomioitu paikallisessa suunnittelussa.

Varhaiskasvatustilanteessa on päätetty, että paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman päivittäminen aloitetaan syksyllä 2026 ja otetaan käyttöön kun päivitys on tehty. Tuusulan varhaiskasvatussuunnitelma tukee paikallista suunnittelua. Perusteena paikallisen varhaiskasvatussuunnitelman säilyttämiselle on muun muassa asiakirjan merkitys varhaiskasvatustilanteen pedagogiikan yhtenäiselle johtamiselle ja toteuttamiselle. Asiakirja sisältää paikallisen suunnitelman ja valtakunnalliset varhaiskasvatussuunnitelman perusteet, jolloin se kokoaa yksiin kansiin sekä valtakunnalliset velvoitteet että paikalliset prosessit ja käytänteet.

Esittelijä

sivistysjohtaja Liimatainen Marianne

Päätösehdotus

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää merkitä tiedoksi päivitetyn varhaiskasvatussuunnitelman 1.8.2026 alkaen

Päätös

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päätti merkitä tiedoksi päivitetyn varhaiskasvatussuunnitelman 1.8.2026 alkaen

Liitteet

Numero	Otsikko
2	Opetushallituksen muutosmääräys, varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden 2022 muuttaminen, 17.12.2026
3	Opetushallituksen muutosmääräys, Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden 2022 muuttaminen, 26.3.2026
4	Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden muutokset (muutosmerkinnät) 26.3.2026
5	Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden muutokset (muutosmerkinnät) 17.12.2026

Varhaiskasvatuspaikan järjestämistä ohjaavien periaatteiden hyväksyminen

Kasvatus- ja sivistyslautakunta 09.06.2026 § 44
1265/12.00.01/2026

Valmistelija

Viitala Sini, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuslain (540/2018) 5 §:n mukaan kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää. Kunnan on pyrittävä järjestämään varhaiskasvatusta lähellä palvelun käyttäjiä ottaen huomioon asutuksen sijainti sekä liikenneyhteydet.

Varhaiskasvatuslain 6 §:n mukaan kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta lapselle, jonka kotikuntalaisissa (201/1994) tarkoitettu kotikunta kyseinen kunta on.

Lisäksi varhaiskasvatuslain 4 §:n mukaan varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu.

Varhaiskasvatuslain 8 §:n mukaan kunnan on huolehdittava siitä, että lapsi voi saada varhaiskasvatusta lapsen äidinkielenä olevalla suomen tai ruotsin kielellä tai saamen kielilain ([1086/2003](#)) 3 §:n 1 kohdassa tarkoitetulla saamen kielellä.

Varhaiskasvatuslain 13 §:n mukaan vuorohoitoa järjestetään iltaisin, öisin, viikonloppuisin ja arki- ja juhlapäivinä päiväkodeissa tai perhepäivähoidossa. Vuorohoitoa on järjestettävä tarpeen mukaisessa laajuudessa lapselle, joka tarvitsee sitä vanhemman tai muun huoltajan työssäkäynnin tai opiskelun vuoksi.

Varhaiskasvatuslain 17 §:n mukaan lapsen vanhemman tai muun huoltajan, joka haluaa lapselle 12 §:n mukaisen kunnan järjestämän varhaiskasvatuspaikan, on tehtävä sitä koskeva hakemus viimeistään neljä kuukautta ennen kuin lapsi tarvitsee paikan.

Mikäli varhaiskasvatuksen tarve johtuu työllistymisestä, opinnoista, koulutuksesta tai muutosta toiseen kuntaan työn tai opintojen takia eikä tarpeen alkamisajankohta ole ennakoitavissa, varhaiskasvatuspaikkaa on haettava niin pian kuin mahdollista, kuitenkin viimeistään kaksi viikkoa ennen kuin lapsi tarvitsee paikan.

Varhaiskasvatus on järjestettävä 1 ja 2 momentissa tarkoitetun ajan kuluttua viimeistään siitä päivästä lukien, kun lapsi tarvitsee paikan. Varhaiskasvatusta on mahdollisuuksien mukaan järjestettävä lapsen vanhemman tai muun huoltajan toivomassa muodossa.

Jos varhaiskasvatuksessa olevan lapsen varhaiskasvatuksen tarve laajentuu ennakoimattomasta työllistymisestä, opinnoista tai koulutuksesta johtuen, kunnan on kuitenkin järjestettävä laajentuneen tarpeen mukainen varhaiskasvatuspaikka välittömästi saatuaan tiedon tarpeen muutoksesta. (19.12.2019/1395)

Varhaiskasvatuspaikan järjestämistä ohjaavat periaatteet on tarkoitettu lasten varhaiskasvatuspaikka päätöksiä valmisteleville ja päättävillä viranhaltijoille. Periaatteilla turvataan asiakkaiden yhdenmukainen kohtelu ja lisätään päätöksenteon avoimuutta. Varhaiskasvatuspaikat osoitetaan mahdollisuuksien mukaan huoltajan/huoltajien toiveiden mukaisesti. Mikäli varhaiskasvatusyksikköön on enemmän hakijoita kuin paikkoja, ohjaa paikan osoittamista lautakunnan päättämät varhaiskasvatuspaikan järjestämistä ohjaavat periaatteet.

Järjestämistä ohjaavat periaatteet:

Toimivien lapsiryhmien muodostaminen ja varhaiskasvatuspaikkojen tarkoituksenmukainen käyttö on suunnittelun lähtökohtana. Varhaiskasvatuspaikat osoitetaan mahdollisuuksien mukaan huoltajan/huoltajien toiveiden mukaisesti. Kun hakijoita on johonkin varhaiskasvatusyksikköön enemmän kuin vapaita paikkoja, noudatetaan seuraavaa järjestystä sijoittelussa:

1. Lakisääteisesti oikea-aikaisesti tullut hakemus (4 kuukautta, 2 viikkoa)
2. Äidinkieleltään ruotsinkielinen hakija (varhaiskasvatuslaki 8§)
3. Sisarusperuste; Yksikössä on hakijan sisarus sijoitettuna aloitusajankohtana
4. Kuntaliiton ohjeistuksen mukainen arvonta

Ilta- ja ympärivuorokautinen varhaiskasvatus

Ilta- ja ympärivuorokauden toimivaan varhaiskasvatusryhmään sijoitetaan vain lapset, joilla vanhempien tai muiden huoltajien/huoltajan työstä tai opiskelusta johtuva varhaiskasvatuksen tarve ajoittuu suomenkielisessä varhaiskasvatuksessa muuhun kuin kello 6–18.

Oikeus ilta- ja ympärivuorokautiseen varhaiskasvatukseen perustuu huoltajan/huoltajien toimittamaan työnantajan tai oppilaitoksen todistukseen työ- tai opiskeluajoista. Harrastustoiminta tai sen ohjaaminen ei oikeuta vuorohoitoon, mikäli se ei ole huoltajan työ.

Ympärivuorokautisen tarpeen päätyttyä lapselle voidaan järjestää paikka muualta kuin ympärivuorokautista varhaiskasvatusta tarjoavasta päiväkodista. Jos ilta- ja ympärivuorokautisen varhaiskasvatuksen tarve on äkillinen, voidaan kahden viikon järjestelyajalla, varhaiskasvatuspaikan puuttuessa, lapselle osoittaa paikka muusta varhaiskasvatuspaikasta ja ilta- ja ympärivuorokautinen varhaiskasvatus pyritään järjestämään mahdollisimman pian.

Esittelijä	sivistysjohtaja Liimatainen Marianne				
Päätösehdotus	Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää hyväksyä varhaiskasvatuspaikan järjestämistä ohjaavat periaatteet				
Päätös	Kasvatus- ja sivistyslautakunta päätti hyväksyä varhaiskasvatuspaikan järjestämistä ohjaavat periaatteet				
Liitteet	<table><tr><td>Numero</td><td>Otsikko</td></tr><tr><td>6</td><td>Varhaiskasvatuspaikan järjestämistä ohjaavat periaatteet 2026</td></tr></table>	Numero	Otsikko	6	Varhaiskasvatuspaikan järjestämistä ohjaavat periaatteet 2026
Numero	Otsikko				
6	Varhaiskasvatuspaikan järjestämistä ohjaavat periaatteet 2026				

Esiopetustuntien tarkennusten hyväksyminen lukuvuosille 2026-2027 ja 2027-2028

Kasvatus- ja sivistyslautakunta 09.06.2026 § 45
1266/12.00.01/2026

Valmistelija

Viitala Sini, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Perusopetuslain (628/1998) mukaan esiopetus on suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatus- ja opetustoimintaa, jota tarjotaan ennen oppivelvollisuuteen kuuluvan opetuksen antamista joko varhaiskasvatuksessa tai peruskoulussa. Esiopetuksen laajuus on vähintään 700 tuntia eli keskimäärin neljä tuntia päivässä. Päivään saa kuulua enintään viisi tuntia esiopetusta. Esiopetusta toteutetaan pääsääntöisesti koulujen toiminta-aikoina.

Tällä hetkellä Tuusulassa annetaan esiopetusta lukuvuonna 2026-2027 lautakunnan (19.11.2024 § 102) päätöksen mukaisesti 752 tuntia ja lukuvuonna 2027-2028 748 tuntia.

Lukuvuosi 2026–2027

188 työpäivää: syyslukukausi 89 päivää ja kevätlukukausi 99 päivää
Lukuvuosi alkaa torstaina 13.8.2026
Syysloma: (viikko 42) 12.–18.10.2026
Joululoma: keskiviikko 23.12.2026 – keskiviikko 6.1.2027
Kevätlukukauden esiopetus alkaa torstaina 7.1.2027
Talviloma: (viikko 8) 22.–28.2.2027
Lukuvuoden esiopetus päättyy perjantaina 4.6.2027

Lukuvuoden vapaapäivät:

Pääsiäinen 26.3. –29.3.2027
Helatorstai 6.5.2027

Lukuvuosi 2027–2028

187 työpäivää: syyslukukausi 90 päivää ja kevätlukukausi 97 päivää
Lukuvuosi alkaa keskiviikkona 11.8.2027
Syysloma (vko 42) 18.–24.10.2027
Joululoma to 23.12.2027-su 9.1.2028
Kevätlukukausi alkaa ma 10.1.2028
Talviloma (vko 8) 21.–27.2.2028
Lukuvuosi päättyy perjantaina 2.6.2028

Lukuvuoden vapaapäivät:

Itsenäisyyspäivä maanantai 6.12.2027
Pääsiäinen 14.–17.4.2028
Vapunpäivä maanantai 1.5.2028
Helatorstai 25.5.2028

Muutosehdotus:

Perusopetuslain vähimmäintuntimäärä esiopetukselle on 700 tuntia. Tällä hetkellä Tuusulassa tullaan järjestämään lukuvuonna 2026-2027 esiopetusta 52 tuntia yli vähimmäistuntimäärän eli 13 päivää ja lukuvuonna 2027-2028 48 tuntia yli vähimmäismäärän eli 12 päivää.

Ehdotetaan, että tiivistämme esiopetuksen järjestämistä lain sallimissa rajoissa. Esiopetusta ei järjestettäisi arkipyhän ja viikonlopun välisinä yksittäisinä arkipäivinä. Nämä päivät määritellään vuosittain.

Vuoden aikana pidettävät yksikkökohtaiset kehittämispäivät (1–2 / esiopetusvuosi) olisivat myös esiopetuksetonta aikaa. Näistä tiedotetaan erikseen.

Loma-aikoina ei järjestetä maksutonta esiopetusta.

Esiopetusta annetaan lukuvuonna 2026-2027 enintään 732 tuntia.

Lukuvuosi 2026–2027

185 työpäivää: syyslukukausi 89 päivää ja kevätlukukausi 96 päivää

Lukuvuosi alkaa torstaina 13.8.2026

Syysloma: (viikko 42) 12.–18.10.2026

Joululoma: keskiviikko 23.12.2026 – **sunnuntai 10.1.2027**

Kevätlukukauden esiopetus alkaa **maanantaina 11.1.2027**

Talviloma: (viikko 8) 22.–28.2.2027

Esiopetusta ei järjestetä perjantaina 7.5.2027 (helatorstain jälkeinen perjantai)

Lukuvuoden esiopetus päättyy perjantaina 4.6.2027

Esiopetusta annetaan lukuvuonna 2027-2028 enintään 744 tuntia.

Lukuvuosi 2027–2028

186 työpäivää: syyslukukausi 90 päivää ja kevätlukukausi 96 päivää

Lukuvuosi alkaa keskiviikkona 11.8.2027

Syysloma (vko 42) 18.–24.10.2027

Joululoma to 23.12.2027-su 9.1.2028

Kevätlukukausi alkaa ma 10.1.2028

Talviloma (vko 8) 21.–27.2.2028

Esiopetusta ei järjestetä perjantaina 26.5.2028 (helatorstain jälkeinen perjantai)

Lukuvuosi päättyy perjantaina 2.6.2028

Esittelijä

sivistysjohtaja Liimatainen Marianne

Päätösehdotus

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää hyväksyä esiopetustuntien tarkennukset lukuvuosille 2026-2027 ja 2027-2028 asiaselostuksen mukaisesti

Tuusulan kunta

PÖYTÄKIRJA

5/2026

16(50)

Kasvatus- ja sivistyslautakunta § 45

09.06.2026

Päätös

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päätti hyväksyä esiopetustuntien tarkennukset lukuvuosille 2026-2027 ja 2027-2028 asiaselostuksen mukaisesti

Iltapäivätoiminnan asiakasmaksujen maksuhuojennusten tulorajakorotusten hyväksyminen

Kasvatus- ja sivistyslautakunta 09.06.2026 § 46
1268/02.05.00/2026

Valmistelija

Lakovaara Leena, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Lainsäädännöllinen tausta

Perusopetuslain (628/1998) 48 f §:n mukaan kunta voi järjestää koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa sekä periä toimintaan osallistumisesta kuukausimaksun.

Perusopetuslain mukaan kunta päättää iltapäivätoiminnasta perittävien maksujen suuruudesta. Maksu voi olla enintään laissa säädetty enimmäismäärä, ja sen määrittämisessä tulee ottaa huomioon toiminnan laajuus. Maksu voidaan jättää perimättä tai sitä voidaan alentaa, jos huoltajan elatusvelvollisuus, toimeentuloedellytykset tai muut huollolliset näkökohdat sitä edellyttävät.

Tuusulassa iltapäivätoiminnan asiakasmaksujen huojennusperusteet on sidottu varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen tulorajoihin.

Tiedoksi muutokset iltapäivätoiminnan asiakasmaksujen tulorajoihin

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen tulorajat tarkistetaan kahden vuoden välein opetus- ja kulttuuriministeriön toimesta. Viimeisin ilmoitus indeksitarkistuksista (OKM 1028/2025) koskee 1.8.2026 voimaan tulevia muutoksia.

Tuusulan kunnan koululaisten iltapäivätoiminnan maksuhuojennusperusteissa käytetään samoja tulorajoja kuin varhaiskasvatuksen asiakasmaksuissa. Näin ollen varhaiskasvatuksen tulorajojen indeksitarkistukset vaikuttavat suoraan myös iltapäivätoiminnan maksuhuojennusten myöntämisperusteisiin.

Iltapäivätoiminnan maksujen määräytymisperusteet eivät muutu, mutta maksuhuojennuksissa käytettävät tulorajat päivitetään vastaamaan varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukaisia uusia tulorajoja 1.8.2026 alkaen.

Iltapäivätoiminnan asiakasmaksujen maksuhuojennusrajat

Perheen koko	0% maksu (31.7.2026 saakka)	0% maksu (1.8.2026 alkaen)	50% maksu (31.7.2026 saakka)	50% maksu (1.8.2026 alkaen)
2 hlö	4 066 €	4 369 €	5 251 €	5 639 €
3 hlo	5 245 €	5 635 €	6 375 €	6 813 €
4 hlö	5 956 €	6 399 €	7 052 €	7 513 €
5 hlö	6 667 €	7 163 €	7 730 €	8 214 €
6 hlö	7 376 €	7 925 €	8 405 €	8 915 €
yli 6 hlö	+275€ per hlö	+295€ per hlö	+275€ per hlö	+295€ per hlö

Esittelijä

sivistysjohtaja Liimatainen Marianne

Päätösehdotus

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää hyväksyä iltapäivätoiminnan maksuhojennusten tulorajakorotukset 1.8.2026 alkaen asiaselostuksen mukaisesti.

Päätös

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päätti hyväksyä iltapäivätoiminnan maksuhojennusten tulorajakorotukset 1.8.2026 alkaen asiaselostuksen mukaisesti.

Kolmansien maiden kansalaisilta Tuusulan lukiossa perittävien lukuvuosimaksujen hyväksyminen

Kasvatus- ja sivistyslautakunta 09.06.2026 § 47
1393/02.05.00/2026

Valmistelija

Lakovaara Leena, Kärpänen Seppo, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Eduskunta on vahvistanut 22.12.2025 lukiolain (714/2018, 34 a §), jonka mukaan lukiokoulutuksessa otetaan käyttöön lukuvuosimaksut kolmansien maiden kansalaisille 1.8.2026 alkaen. Tämä koskee henkilöitä, jotka aloittavat opintonsa 1.8.2026 tai sen jälkeen ja jotka eivät ole EU-jäsenvaltion eikä Islannin, Liechtensteinin, Norjan tai Sveitsin kansalaisia. Myös opiskelijoiden oleskeluluvan peruste vaikuttaa lukuvuosimaksuvelvollisuuteen, mutta kotikunnalla ei ole merkitystä maksun määrään. Lukuvuosimaksun periminen ei ole koulutuksen järjestäjälle vapaaehtoista. Kun opiskelija on lukuvuosimaksujen piirissä, häntä ei ilmoiteta valtionosuusrahoitukseen.

Kolmansista maista hakeutuvilla ei pääsääntöisesti ole suomalaista perusopetuksen päättötodistusta. Kaikki hakijat, joilta puuttuu em. todistus, hakevat toisen asteen yhteishaussa harkinnanvaraisessa haussa. Tämä koskee myös Suomen kansalaisia.

Opetushallituksen määräyksen mukaan kaikkia hakijoita on kohdeltava yhdenvertaisesti ja oppilaitoksen tehtävänä on arvioida kaikkien edellytykset suoriutua opinnoista. Koulutuksen järjestäjä ei voi tehdä päätöstä, että ko. opiskelijoita ei hyväksytä opiskelijoiksi. Tämä perustuu perustuslakiin (6 §): Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella.

Lukuvuosimaksuvelvollisia lukiokoulutuksessa ovat:

- opiskelijan oleskeluluvalla Suomessa oleskelevat, vaikka heille olisi myönnetty kotikunta.
- henkilöt, jotka hakevat Suomesta oleskelulupaa opiskelun perusteella.
- aineopiskelijat, jos heidän oleskelulupansa perustuu opiskeluun.
- etäopetuksessa lähtömaastaan käsin opiskelevat.
- henkilöt, jotka saavat kotikunnan vasta sen jälkeen, kun he ovat täyttäneet 18 vuotta.

- opiskelijat, jotka vaihtavat toiselle koulutuksen järjestäjälle tai toiseen tutkintoon 1.8.2026 jälkeen, vaikka he olisivat jo tätä ennen opiskelleet Suomessa. Tämä tulkitaan uudeksi opiskeluoikeudeksi.

Lukuvuosimaksuvelvollisuudesta vapautetut lukiokoulutuksessa ovat:

- pysyvän oleskeluluvan haltijat.
- jatkuvan oleskeluluvan haltijat, ellei sitä ole myönnetty opiskelua varten.
- kolmansien maiden kansalaiset, joilla on Euroopan unionin sininen kortti tai EU-oleskelulupa.
- vaihto-opiskelijat, joilla oleskelulupa on enintään vuoden mittainen.
- Kansainvälistä suojelua saavat.
- Ukrainalaisia koskeva tilapäinen suojelu lakkaa 4.3.2027. He saavat tuon jälkeen suorittaa jo aloittamansa tutkinnon loppuun lukuvuosimaksuttomasti.
- oppivelvolliset opiskelijat:
- Suomessa vakaisesti asuvat lapset ovat oppivelvollisia. Vakinaisesti asuvaksi katsotaan, jos hänellä on kotikuntalaisa (201/1994) tarkoitettu kotikunta Suomessa.
- alle 18-vuotias perheensä tai huoltajansa mukana Suomeen tullut on Suomessa oppivelvollinen saatuaan Suomesta kotikunnan, ellei hän ole suorittanut toisen asteen tutkintoa. Huoltajan tai lapsen oleskeluluvan lajilla (A vai B) ei ole merkitystä. Koulutus on oppivelvollisuuslain nojalla maksutonta sen kalenterivuoden loppuun saakka, jolloin opiskelija täyttää 20 vuotta.
- henkilö, jonka oleskeluluvan peruste vaihtuu opiskelusta esimerkiksi työntekoon tai perhesiteen perusteeseen.
- tilauskoulutukseen osallistuvat.

Lukuvuosimaksun määräytymisperusteet ja maksujen perimiseen liittyvät menettelyohjeet.

Koulutuksen järjestäjä päättää lukuvuosimaksun suuruuden, joka on vähintään koulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan suuruinen. Aikuisten lukiokoulutuksessa lukuvuosimaksun suuruus on vähintään 61,5 prosenttia nuorten oppimäärän mukaan opiskelevien lukuvuosimaksusta. Jos

lukiokoulutuksen järjestäjän oma yksikköhinta on alhaisempi, on lukuvuosimaksu vähintään sen suuruinen.

Lukuvuosimaksu määräytyy ensimmäisenä opiskeluvuotena voimassa olleen yksikköhinnan perusteella koko opintojen ajalle. Vuonna 2026 lukiokoulutuksen valtakunnallinen keskimääräinen yksikköhinta on 8954,47 € ja Tuusulan kunnan yksikköhinta nuorten lukiokoulutuksessa on 8.497,25 €. Yhtä tai useampaa oppiainetta suorittamaan otetuilta opiskelijoilta (ns. aineopiskelijat) perittävän maksun suuruus on opintopistettä kohden keskimääräinen yksikköhinta tai sitä alempi järjestäjäkohtainen yksikköhinta jaettuna luvulla 30. Tuusulan kunnassa ei ole aikuislukiota.

Lukuvuosimaksu kattaa oikeuden osallistua opetukseen, opiskeluhuollon palveluihin, oppimisen tukeen ja erityisopetukseen. Opiskelijalla ei ole kuitenkaan oikeutta päivittäiseen maksuttomaan ateriaan, asuntolapaikkaan, oppimateriaaleihin tai tarvikkeisiin. Lukuvuosimaksua määriteltäessä em. kustannukset voidaan sisällyttää perittävään maksuun.

Lukuvuosimaksu peritään, kun opiskelupaikka on myönnetty ja opiskelupaikka on vastaanotettu. Lukukausimaksun suorittaminen ennen opintojen aloittamista on edellytys opetukseen osallistumiselle ja myönteiselle oleskelulupapäätökselle. Koulutuksen järjestäjät saavat tiedot opiskelijoiden oleskelulupaperusteista Maahanmuuttoviraston kautta.

Jos opiskelija ei voi aloittaa opintojaan siksi, että hän on saanut kielteisen oleskelulupapäätöksen, voidaan opiskelija siinä tapauksessa katsoa eronneeksi (laki ammatillisesta koulutuksesta 97 §, lukiolaki 24 §). Koulutuksen järjestäjän on tällöin palautettava opiskelijan suorittama lukuvuosimaksu.

Koulutuksen järjestäjä:

- ilmoittaa lukuvuosimaksujen määrät, laatii hinnoittelun periaatteet lukuvuosimaksuille ja tiedottaa niistä opiskelijoita.
- laatii periaatteet maksun palauttamisesta tai hyvittämisestä tilanteissa, kuten opintojen keskeytyessä.
- nimeää pääasiallisen yhteyshenkilön koulutuksen järjestäjän ja maahanmuuttoviraston välillä. Yhteyshenkilön tehtävä on ilmoittaa organisaatiostaan ne henkilöt, joilla on oikeus käyttää koulutuksen järjestäjän tiedonsaantioikeutta.

Lukuvuosimaksujen perintä sekä mahdolliset maksujen palautukset ja hyvitykset toteutetaan siten, että opiskelijoita kohdellaan tasapuolisesti.

Lukiokoulutusta ei saa järjestää taloudellisen voiton tavoittelemiseksi. Lukuvuosimaksulla katetaan koulutuksen järjestämisestä aiheutuvat kustannukset.

Lukiokoulutuksen kustannustietoja on saatavilla Tuusulan kunnan lukiokoulutuksen ja Opetushallituksen kustannusraporteista. Em. raporteissa on eroa, kun Opetushallituksen kirjaamiin kustannuksiin luetaan menoja, joita ei ole Tuusulan kunnan lukiokoulutuksen kustannusraportteihin vyörytetty tai joihin on kirjattu menoja, joiden ei ole syytä olla lukuvuosimaksun määrittelyn pohjana.

Esittelijä

sivistysjohtaja Liimatainen Marianne

Päätösehdotus

Kasvatus- ja sivistys päättää, että

1. nuorten lukiokoulutuksessa 1.8.2026 jälkeen aloittaville vuonna 2026 lukuvuosimaksu on 8 497,25 €.
2. em. lukuvuosimaksu ei sisällä oppimateriaaleja, tarvikkeita, ruokailuja ja ylioppilaskoemaksuja. Nämä laskutetaan opiskelijalta aiheutuneiden kulujen mukaan. Opiskelija ilmoittaa lukuvuoden alkaessa osallistumisensa kouluruokailuun. Ilmoituksen perusteella laskutetaan opiskelijan kouluruokailut läsnäolopäivien mukaan koko lukuvuodelta.
3. em. lukukausimaksu ei sisällä maksuja, jotka peritään erikseen kaikilta lukion opiskelijoilta, kuten opintoretket.
4. em. hintoihin voidaan lisätä ensimmäisenä lukuvuonna maahantuloon liittyvä terveystarkastus.
5. jatkossa opintoja aloitettaessa lukuvuosimaksun suuruus on aina Tuusulan kunnan vahvistetun lukiokoulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan suuruinen.
6. yhteyshenkilönä Maahanmuuttovirastoon toimii Tuusulan lukion rehtori.
7. maksun palautus ja hyvitysmenettely:
 1. mikäli opiskelija ei aloita opintoja ollenkaan, palautetaan maksu kokonaisuudessaan.
 2. opiskelijan aloittaessa opinnot kesken lukuvuoden, erotessa oppilaitoksesta tai valmistuessa kesken lukuvuoden, maksu ja hyvitys määräytyvät sen mukaan, kuinka monena lukuvuoden työpäivänä hän on oppilaitoksen kirjoilla. Lukuvuosimaksun suuruus määräytyy kirjoilla oloapäivien suhteesta koko lukuvuoden työpäiviin.

Käsittely

Tuusulan lukion rehtori Seppo Kärpänen selosti asiaa kokouksessa

Päätös

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päätti, että

1. nuorten lukiokoulutuksessa 1.8.2026 jälkeen aloittaville vuonna 2026 lukuvuosimaksu on 8 497,25 €.

2. em. lukuvuosimaksu ei sisällä oppimateriaaleja, tarvikkeita, ruokailuja ja ylioppilaskoemaksuja. Nämä laskutetaan opiskelijalta aiheutuneiden kulujen mukaan. Opiskelija ilmoittaa lukuvuoden alkaessa osallistumisensa kouluruokailuun. Ilmoituksen perusteella laskutetaan opiskelijan kouluruokailut läsnäolopäivien mukaan koko lukuvuodelta.

3. em. lukukausimaksu ei sisällä maksuja, jotka peritään erikseen kaikilta lukion opiskelijoilta, kuten opintoretket.

4. em. hintoihin voidaan lisätä ensimmäisenä lukuvuonna maahantuloon liittyvä terveystarkastus.

5. jatkossa opintoja aloitettaessa lukuvuosimaksun suuruus on aina Tuusulan kunnan vahvistetun lukiokoulutuksen keskimääräisen yksikköhinnan suuruinen.

6. yhteyshenkilönä Maahanmuuttovirastoon toimii Tuusulan lukion rehtori.

7. maksun palautus ja hyvitysmenettely:

1. mikäli opiskelija ei aloita opintoja ollenkaan, palautetaan maksu kokonaisuudessaan.

2. opiskelijan aloittaessa opinnot kesken lukuvuoden, erotessa oppilaitoksesta tai valmistuessa kesken lukuvuoden, maksu ja hyvitys määräytyvät sen mukaan, kuinka monena lukuvuoden työpäivänä hän on oppilaitoksen kirjoilla. Lukuvuosimaksun suuruus määräytyy kirjoilla oloapäivien suhteesta koko lukuvuoden työpäiviin.

Tuusulan lukion opetussuunnitelman muutosten hyväksyminen 1.8.2026 alkaen

Kasvatus- ja sivistyslautakunta 09.06.2026 § 48
1342/12.00.01/2026

Valmistelija

Lakovaara Leena, Kärpänen Seppo, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Tuusulan lukion opetussuunnitelmaan (LOPS2021) esitetään muutoksia ja täydennyksiä lukuvuodelle 2026–2027. Muutokset koskevat opintojaksojen rakennetta, sisältöjä, arviointikäytäntöjä sekä uusien koulukohtaisten opintojaksojen lisäämistä.

Keskeiset muutokset ovat seuraavat:

- Vieraan kielen opintojaksoihin (EAB27 ja EAB28) lisätään paikalliset tarkennukset abi-kertauksen etenemisestä.
- Temaattisista opinnoista poistetaan opintojakso Each one Teach one (MK6).
- Opintojakso Stressinhallinta siirretään musiikin opinnoista temaattisiin opintoihin ja sen sisältöä päivitetään hyvinvointipainotteiseksi.
- Ruotsia abeille -opintojakson (RUB19) arviointia yhtenäistetään muiden vastaavien opintojaksojen kanssa.
- Useista oppiaineista koostuneet yhdistelmäopintojaksot puretaan erillisiksi moduuleiksi, koska nykyistä rakennetta ei ole pystytty toteuttamaan opetussuunnitelman mukaisesti.

Muutos selkeyttää toteutusta ja yhdenmukaistaa käytäntöjä muiden lukioiden kanssa sekä helpottaa opiskelijoiden siirtymistä lukioiden välillä.

Lisäksi opetussuunnitelmaan lisätään uusia koulukohtaisia opintojaksoja:

- espanjan B3-opintoihin kaksi uutta opintojaksoa (EAB39 ja EAB310),
- temaattisiin opintoihin Hyvinvointitaidot (MK10) ja Motivaatio (MK11),
- historian opintojakso Pimeä historia (HI10),
- fysiikan opintojakso Tähtitiede ja kosmologia (FY12)
- uskonnon opintojakso Taivaallinen tekoäly (UE9).

Uusien ja päivitettyjen opintojaksojen tavoitteena on vahvistaa opiskelijoiden hyvinvointi-, itseohjautuvuus- ja tulevaisuustaitoja sekä tarjota ajankohtaisia ja opiskelijalähtöisiä sisältöjä.

Muutoksilla ei ole kustannusvaikutuksia. Kasvatus- ja sivistyslautakunta päätti hyväksyä Tuusulan lukion opetussuunnitelman muutokset ja täydennykset lukuvuodelle 2026-2027 esityksen mukaisesti

Esittelijä

sivistysjohtaja Liimatainen Marianne

Päätösehdotus

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää hyväksyä Tuusulan lukion opetussuunnitelman muutokset ja täydennykset lukuvuodelle 2026-2027 esityksen mukaisesti

Käsittely

Tuusulan lukion rehtori Seppo Kärpänen selosti asiaa kokouksessa.

Tuusulan lukion rehtori Seppo Kärpänen poistui asian käsittelyn jälkeen klo 19.25.

Päätös

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päätti hyväksyä Tuusulan lukion opetussuunnitelman muutokset ja täydennykset lukuvuodelle 2026-2027 esityksen mukaisesti

Liitteet**Numero Otsikko**

7	Muutokset LOPS2021 lukuvuotta 2026-2027 varten, koonti
8	Tuusulan lukion opetussuunnitelma 21.5.2026

Vastauksen antaminen valtuustoaloitteeseen Nuorten ennaltaehkäisevä päihdekasvatustyön käynnistämisestä Pohjois-Tuusulassa

Kasvatus- ja sivistyslautakunta 09.06.2026 § 49
24/00.01.04.00/2025

Valmistelija

Lakovaara Leena , etunimi.sukunimi@tuusula.fi

[Valtuustoaloitetta](#) on arvioitu eri osa-alueiden kautta.

Strategian toteuttaminen

Valtuustoaloitteen voidaan katsoa toteuttavan seuraavia strategian kulmakiviä:

- Elämänlaatua ja yhteisöllisyyttä
- Elinvoiman edelläkävijä
- Sivistyksen suunnannäyttäjä

Perustelut:

Valtuustoaloitteen voidaan katsoa toteuttavan seuraavia valtuustokauden tavoitteita:

- 1. Vetovoimainen kunta houkuttelee yrityksiä ja osaavia työntekijöitä.
- 2. Kehittyvät yritysalueet edistävät työllisyyttä ja talouskasvua.
- 3. Sivistys- ja hyvinvointipalvelut vastaavat asukkaiden muuttuviin tarpeisiin
- 4. Julkiset tilat toimivat yhteisöjen ja palvelujen kohtaamispaikkana.
- 5. Asuinalueet kehittyvät houkuttelevasti ja monipuolisesti.
- 6. Monimuotoinen ja saavutettava lähiluonto saa viihtymään.

Perustelut:

Tuottavuus- ja talousnäkökulmat

Aloitteella ei ole vaikutusta tuottavuuteen tai talouteen.

Vastaus asiasisältöön:

Tuusulassa nuorten ennaltaehkäisevä päihdetyö on vakiintunut osa koulujen ja nuorisotyön toimintaa, ja sitä toteutetaan suunnitelmallisesti useiden toimijoiden yhteistyönä.

Perusopetuksen yläluokilla ennaltaehkäisevää päihdekasvatusta toteutetaan opetussuunnitelman mukaisesti osana koulun arkea, erityisesti terveystiedon opetuksessa. Päihteisiin liittyviä teemoja käsitellään oppilaiden ikä- ja kehitysvaihe huomioiden sekä osana laajempaa

hyvinvointia ja terveellisiä elämäntapoja edistävää kokonaisuutta. Myös kokemusasiantuntijatoimintaa toteutetaan koko kunnan tasolla.

Nuorisotyön puolella nuorille tarjotaan päihteettömiä harrastus- ja tapahtumamahdollisuuksia sekä erityisesti juhla-ajankohtiin kohdennettua vaihtoehtoista toimintaa (esim. vappu ja koulujen päättäjäisviikonloppu), jolloin nuorten kokoontuminen ja päihteiden käyttö voivat lisääntyä. Toiminnan tavoitteena on vahvistaa nuorten hyvinvointia, osallisuutta ja tunteita sekä lisätä tietoa päihteiden vaikutuksista nuorille sopivalla tavalla. Keskeinen osa työtä on myös varhainen puuttuminen huolta herättäviin tilanteisiin sekä tiivis yhteistyö koulujen, huoltajien ja muiden toimijoiden kanssa.

Kaikilla Tuusulan yläkouluilla on järjestetty kunnan kustantamia kokemusasiantuntijaluentoja osana Elämäni Sankarit ry:n *Pidä pääsi!* -kiertuetta. Luentokokonaisuudet on toteutettu kaikissa yläkouluissa, ja ne muodostavat osan kunnan yhteisesti koordinoitua päihdekasvatustyötä. Toiminta kattaa siis myös Pohjois-Tuusulan koulut.

Kouluilla on lisäksi mahdollisuus tehdä yhteistyötä erilaisten järjestöjen ja yhdistysten kanssa osana muuta kasvatuksellista ja hyvinvointia edistävää toimintaa. Yhteistyö perustuu koulukohtaisiin tarpeisiin ja käytettävissä oleviin resursseihin. Palveluita tarjoavat toimijat määrittelevät itse kohderyhmänsä ja sisältönsä.

Valtuustoaloitteen johdosta tehtävät toimenpiteet

Aloitteessa esitetty tarve kokemusasiantuntijaluentojen järjestämisestä Pohjois-Tuusulan kouluihin on jo huomioitu ja vastaava toiminta on toteutettu kaikissa Tuusulan yläkouluissa. Ennaltaehkäisevää päihdetyötä jatketaan kunnassa monimuotoisesti osana opetusta, nuorisotyötä ja monialaista yhteistyötä.

Esittelijä

sivistysjohtaja Liimatainen Marianne

Päätösehdotus

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

valtuusto päättää

- merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen;
- katsoa valtuutettu Mari Vesan ja useiden muiden valtuutettujen 6.10.2025 § 183 esittämän aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Puheenjohtajan avattua asiasta keskustelun, ehdotti jäsen Mari Vesa asian palauttamista valmisteluun. Jäsen Pirjo Lehtonen kannatti jäsenen Mari Vesa tekemää palautusehdotusta.

Lautakunta hyväksyi ehdotuksen yksimielisesti.

Päätös

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päätti palauttaa asian valmisteluun.

Vastauksen antaminen valtuustoaloitteeseen koulukiusaaminen on kouluväkivaltaa – terminologinen ja asenteellinen muutos Tuusulassa

Kasvatus- ja sivistyslautakunta 09.06.2026 § 50
343/00.01.04.00/2026

Valmistelija

Aalto Laura, Luoderanta Annukka, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

[Valtuustoaloitetta](#) on arvioitu eri osa-alueiden kautta.

Strategian toteuttaminen

Valtuustoaloitteen voidaan katsoa toteuttavan seuraavia strategian kulmakiviä:

- Elämänlaatua ja yhteisöllisyyttä
- Elinvoiman edelläkävijä
- Sivistyksen suunnannäyttjä

Perustelut:

Valtuustoaloitteen voidaan katsoa toteuttavan seuraavia valtuustokauden tavoitteita:

- 1. Vetovoimainen kunta houkuttelee yrityksiä ja osaavia työntekijöitä.
- 2. Kehittyvät yritysalueet edistävät työllisyyttä ja talouskasvua.
- 3. Sivistys- ja hyvinvointipalvelut vastaavat asukkaiden muuttuviin tarpeisiin
- 4. Julkiset tilat toimivat yhteisöjen ja palvelujen kohtaamispaikkana.
- 5. Asuinalueet kehittyvät houkuttelevasti ja monipuolisesti.
- 6. Monimuotoinen ja saavutettava lähiluonto saa viihtymään.

Perustelut:

Valtuutettu Jenna Jourio on yhdessä 28 muun valtuutetun kanssa jättänyt valtuuston kokouksessa 9.2.2026 valtuustoaloitteen koulukiusaamisen terminologisesta ja asenteellisesta muutoksesta Tuusulaan. Valtuustoaloitteessa esitetään, että

- koulukiusaaminen-termi korvataan termillä kouluväkivalta kaikissa kunnan materiaaleissa 1.1.2027 alkaen
- kunta vahvistaa henkilöstön osaamista kouluarjen turvaamiseksi sekä
- koulun turvallisuuteen liittyvistä toimista raportoidaan vuosittain valtuustolle.

Tuottavuus- ja talousnäkökulmat

Aloitteella ei ole vaikutusta tuottavuuteen tai talouteen.

Vastaus asiasisältöön:

Aloite kiinnittää perustellusti huomiota lasten ja nuorten hyvinvointiin ja turvallisuuteen. Väkivallan eri muodot on tärkeää tunnistaa, jotta niihin voidaan puuttua asianmukaisesti. Myös käytetyillä käsitteillä on merkitystä ilmiöiden tunnistamisessa, sillä ne ohjaavat sitä, miten eri tilanteita ymmärretään ja millaisia keinoja niiden ratkaisemiseksi käytetään.

Kaikki lasten ja nuorten välinen kielteinen vuorovaikutus ei ole kiusaamista tai väkivaltaa. Riidat ja konfliktit kuuluvat normaaliin kehitykseen, kun taas kiusaaminen on toistuvaa, tarkoituksellista ja perustuu epätasaiseen valtasuhteeseen. Näkyvää väkivaltaa voi tapahtua ilman taustalla olevaa kiusaamista, ja kiusaamista voi tapahtua näkymättömästi. Molemmat voivat jättää jälkensä sekä uhriin että tekijään, ja molempien taustalla voi olla hyvin erilaisia tekijöitä. Arjessa molempien käsitteiden käyttö on laajentunut, mikä voi hämärtää vakavien tilanteiden tunnistamista. Siksi on tärkeää arvioida ja nimetä tilanteet tapauskohtaisesti ja täsmällisesti. Tämä varmistaa, että puuttuminen on oikeasuhtaista ja lapsen, sekä tekijän että uhrin, edun mukaista.

Suomessa termi kouluväkivalta on käytössä erityisesti tutkimuksessa, viranomaisviestinnässä ja kriittisessä keskustelussa korostamassa ilmiön vakavuutta. Kuntien ja koulutuksen järjestäjien virallisessa kielessä ensisijainen käsite on kuitenkin edelleen koulukiusaaminen, usein täydennettynä ilmaisuilla kiusaaminen ja väkivalta. Näin ollen kouluväkivalta ei ole vakiintunut hallinnollinen peruskäsite, vaan rinnakkainen ja tulkinnallisesti painotunut termi.

Aloitteessa esitetään, että Tuusulassa otetaan käyttöön termi kouluväkivalta. Kiusaaminen ja väkivalta eivät kuitenkaan rajoitu vain koulun kontekstiin. Ilmiöt ovat olemassa lasten ja nuorten elämässä myös vapaa-ajalla, harrastuksissa, digitaalisissa ympäristöissä, kaverisuhteissa ja kotioloissa. Tämän vuoksi käytettävän terminologian ei ole tarkoituksenmukaista rajautua yksinomaan kouluun. Koululähtöinen termi voi luoda virheellisen mielikuvan siitä, että vastuu ja vaikutusmahdollisuudet sijoittuvat vain kouluympäristöön.

Aloitteessa esitetään, että kunta vahvistaa henkilöstön osaamista, jotta koulu voi turvata lapsen arjen. Tuusulan kouluihin on laadittu suunnitelma oppilaiden suojaamiseksi kiusaamiselta, väkivallalta ja häirinnältä. Suunnitelman tarkoituksena on turvata koulun arkea. Sen sisältämillä toimenpiteillä vahvistetaan kaikkien osapuolten, lasten ja nuorten, koulun henkilöstön sekä huoltajien, ymmärrystä omista vastuistaan ja velvollisuuksistaan toista kunnioittavan käyttäytymisen ja turvallisen kouluympäristön edistämiseksi.

Tuusula on mukana Reilusti yhdessä, turvaa toisista -yhteistyössä (1.8.2025-31.7.2027) yhdessä Keravan, Järvenpään ja Hyvinkään kanssa. Yhteistyön tavoitteena on ehkäistä väkivaltaa ja muuta loukkaavaa käyttäytymistä, vahvistaa lasten ja nuorten hyvinvointia ja turvallisuutta sekä kehittää kunnissa yhtenäisiä toimintatapoja ennaltaehkäisyyn, tunnistamiseen ja puuttumiseen. Tavoitetta edistetään vahvistamalla koulun henkilös-

tön, oppilaiden sekä huoltajien tietoa kiusaamiseen liittyvistä ilmiöistä sekä osaamista ennaltaehkäistä ja puuttua kiusaamistilanteisiin. Keskiössä on monialainen yhteistyö sekä yhteinen arvopohja, jossa korostuvat yhdenvertaisuus, osallisuus ja turvallisuus.

Yhtenä konkreettisenä toimenpiteenä Tuusulan kouluissa päivitetään parhaillaan yhteistä epäasialliseen käyttäytymiseen puuttumisen mallia. Taavoitteena on luoda kaikille lasten ja nuorten kanssa toimiville tahoille yhteinen toimintamalli, jossa vastuut ja velvollisuudet on kuvattu selkeästi. Malli tukee tilannekohtaista arviointia, yhteistyötä eri toimijoiden välillä sekä johdonmukaista ja lapsen etua korostavaa puuttumista. Päivityksessä olevan mallin sisältämät osa-alueet ovat ennaltaehkäisy, tunnistaminen ja puuttuminen sekä seuranta. Ennaltaehkäisyn osa-alueeseen kuuluvat esimerkiksi ProKoulu -toimintamalli, ryhmyttäminen ja yhteistyö eri tahojen, erityisesti huoltajien kanssa.

Valtuustoaloitteen johdosta tehtävät toimenpiteet

Aloitteen sisältö tukee käynnissä olevaa kehittämistyön kokonaisuutta. Koulukiusaaminen -termiä ei ole tarkoituksenmukaista korvata kouluväkivalta -termillä. Sen sijaan on perusteltua tarkastella kielenkäyttöä ja toimintatapoja kunnan lapsille ja nuorille suunnatuissa palveluissa niin, että eri ilmiöt tunnistetaan ja nimetään täsmällisesti. Tämä tukee vaikuttavaa puuttumista ja vahvistaa lasten ja nuorten hyvinvointia ja turvallisuutta kokonaisvaltaisesti. Tuusulassa kehitetään parhaillaan olemassa olevia toimintamalleja koulun hyvinvoivan ja turvallisen arjen vahvistamiseksi. Kiusaamiseen liittyvää raportointia harkitaan toimialueilla osana muuta kehittämistä.

Esittelijä

sivistysjohtaja Liimatainen Marianne

Päätösehdotus

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää

- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

valtuusto päättää

- merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen;
- katsoa valtuutettu Jenna Jourion ja 28 muun valtuutetun 9.2.2026 § 14 esittämän aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päätti

- ehdottaa kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että

valtuusto päättää

- merkitä tiedoksi valtuustoaloitteeseen annetun vastauksen;
- katsoa valtuutettu Jenna Jourion ja 28 muun valtuutetun 9.2.2026 § 14 esittämän aloitteen tulleen loppuun käsitellyksi.

Vastauksen antaminen oikaisuvaatimukseen päiväkodin johtajan päätöksestä D3812/2026

Kasvatus- ja sivistyslautakunta 09.06.2026 § 51
1207/12.00.01/2026

Valmistelija

Viitala Sini, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

██████████ (jäljempänä oikaisuvaatimuksen tekijä) on säädetyssä määräajassa tehnyt oikaisuvaatimuksen päiväkodin johtajan päätöksestä 13.4.2026 D3812/2026 koskien varhaiskasvatuspaikkaa.

Oikaisuvaatimuksen tekijä hakee muutosta tehtyyn päätökseen. Lapselle on myönnetty varhaiskasvatuspaikka Vaunukankaan päiväkodista toimintavuodelle 2026–2027. Oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii, että viranhaltijan tekemä päätös muutetaan siten, että varhaiskasvatuksen paikka vaihdetaan Vaunukankaan päiväkodista oikaisuvaatimuksen tekijän ensisijaisesti hakemaan paikkaan Nummenharjun päiväkotiin.

Oikaisuvaatimuksen tekijä perustelee oikaisuvaatimustaan seuraavasti:

- Ensisijaisen päiväkodin läheinen sijainti suhteessa perheen kotiin sekä perheen autottomuus
- lasten edun mukainen pysyvyys ja ennakoitavuus arjessa
- sisarusten sijoittaminen samaan päiväkotiin

Kunnan vastaus

Huoltajien ensisijainen toive oli saada varhaiskasvatuspaikka Nummenharjun päiväkodista. Kyseiseen päiväkotiin kohdistui kuitenkin huomattava hakijamäärä, eikä kaikille hakijoille voitu myöntää paikkaa, joten paikka myönnettiin molemmille lapsille Vaunukankaan päiväkodista.

Hakemuksella ei ollut osoitetietoja Tuusulaan, joten päätös on tehty kunnan periaatteiden mukaisesti ensisijaisesta päiväkodista seuraavaksi lähimpään päiväkotiin, jossa on tilaa molemmille sisaruksille. Sisarusten sijoittaminen samaan varhaiskasvatusyksikköön tukee arjen ennakoitavuutta ja on lapsen edun mukaista.

Kunnallisia varhaiskasvatuspaikkoja ei voi jonottaa. Toiveen hoitopaikan vaihdosta voi esittää joka toimintakaudella tammikuun loppuun mennessä. Mikäli siirto voidaan toteuttaa, tapahtuu se uuden toimintakauden eli elokuun alusta.

Johtopäätös

Edellä esitetyillä perusteilla Tuusulan kunta on menetellyt varhaiskasvatusta koskevien säädösten sekä kunnan linjausten

mukaisesti. Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia perusteita, joiden vuoksi päätöstä tulisi muuttaa.

Tuusulan kunta katsoo, että oikaisuvaatimus on hylättävä.

Esittelijä

sivistysjohtaja Liimatainen Marianne

Päätösehdotus

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää

- merkitä tiedoksi asiassa tehdyn oikaisuvaatimuksen
- hylätä oikaisuvaatimuksen selostusosassa esitetyillä perusteilla.

Päätös

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päätti

- merkitä tiedoksi asiassa tehdyn oikaisuvaatimuksen
- hylätä oikaisuvaatimuksen selostusosassa esitetyillä perusteilla.

Liitteet

Numero	Otsikko
9	Oikaisuvaatimus varhaiskasvatuspäätökseen D3812/2026
10	Varhaiskasvatuspäätös D3812/2026

Vastauksen antaminen oikaisuvaatimukseen päiväkodin johtajan päätöksestä D3813/2026

Kasvatus- ja sivistyslautakunta 09.06.2026 § 52
1285/12.00.01/2026

Valmistelija

Viitala Sini, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

██████████ (jäljempänä oikaisuvaatimuksen tekijä) on säädettyssä määräajassa tehnyt oikaisuvaatimuksen päiväkodin johtajan päätöksestä 13.4.2026 D3813/2026 koskien varhaiskasvatuspaikkaa.

Oikaisuvaatimuksen tekijä hakee muutosta tehtyyn päätökseen. Lapselle on myönnetty varhaiskasvatuspaikka Vaunukankaan päiväkodista toimintavuodelle 2026–2027. Oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii, että viranhaltijan tekemä päätös muutetaan siten, että varhaiskasvatuksen paikka vaihdetaan Vaunukankaan päiväkodista oikaisuvaatimuksen tekijän hakemaan paikkaan Nummenharjun Päiväkotiin.

Oikaisuvaatimuksen tekijä perustelee oikaisuvaatimustaan seuraavasti:

- Ensisijaisen päiväkodin läheinen sijainti suhteessa perheen kotiin sekä perheen autottomuus
- lasten edun mukainen pysyvyys ja ennakoitavuus arjessa
- sisarusten sijoittaminen samaan päiväkotiin

Kunnan vastaus

Huoltajien ensisijainen toive oli saada varhaiskasvatuspaikka Nummenharjun päiväkodista. Kyseiseen päiväkotiin kohdistui kuitenkin huomattava hakijamäärä, eikä kaikille hakijoille voitu myöntää paikkaa, joten paikka myönnettiin molemmille lapsille Vaunukankaan päiväkodista.

Hakemuksella ei ollut osoitetietoja Tuusulaan, joten päätös on tehty kunnan periaatteiden mukaisesti ensisijaisesta päiväkodista seuraavaksi lähimpään päiväkotiin, jossa on tilaa molemmille sisaruksille. Sisarusten sijoittaminen samaan varhaiskasvatusyksikköön tukee arjen ennakoitavuutta ja on lapsen edun mukaista.

Kunnallisia varhaiskasvatuspaikkoja ei voi jonottaa mutta toiveen hoitopaikan vaihdosta voi esittää joka toimintakaudella tammikuun loppuun mennessä. Mikäli siirto voidaan toteuttaa, tapahtuu se uuden toimintakauden eli elokuun alusta.

Johtopäätös

Edellä esitetyillä perusteilla Tuusulan kunta on menetellyt varhaiskasvatusta koskevien säädösten sekä kunnan linjausten

mukaisesti. Oikaisuvaatimuksessa ei ole esitetty sellaisia perusteita, joiden vuoksi päätöstä tulisi muuttaa.

Esittelijä

sivistysjohtaja Liimatainen Marianne

Päätösehdotus

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää

- merkitä tiedoksi asiassa tehdyn oikaisuvaatimuksen
- hylätä oikaisuvaatimuksen selostusosassa esitetyillä perusteilla.

Päätös

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päätti

- merkitä tiedoksi asiassa tehdyn oikaisuvaatimuksen
- hylätä oikaisuvaatimuksen selostusosassa esitetyillä perusteilla.

Liitteet

Numero	Otsikko
11	Oikaisuvaatimus varhaiskasvatuspäätökseen D3813/2026
12	Varhaiskasvatuspäätös D3813/2026

Toimielimen alaisten viranhaltijoiden päätösten valvonta

Kasvatus- ja sivistyslautakunta 09.06.2026 § 53

Asiaselostus

Kuntalain 92 §:n mukaan kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja ja hallintosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen.

Hallintosäännön 34 §:n mukaan asia voidaan kuntalain 92 §:n mukaisesti ottaa lautakunnan käsiteltäväksi, jollei ole ilmoitettu asian ottamisesta kunnanhallituksen käsiteltäväksi. Asian ottamisesta lautakunnan käsiteltäväksi voi päättää lautakunnan ja sen puheenjohtajan lisäksi lautakunnan esittelijä.

Kuntalain 92 §:n 4 momentin mukaan asia on otettava ylemmän toimielimen käsiteltäväksi sen ajan kuluessa, jossa 134 §:ssä tarkoitettu oikaisuvaatimus päätöksestä on tehtävä. Ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa:

- 1) lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita;
- 2) yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita;
- 3) kuntalain 51 §:ssä tarkoitettulle kuntien yhteiselle toimielimelle siirrettyjä asioita, jos asianomaiset kunnat niin sopivat.

Hallintosäännön 36 §:n mukaan lautakunnan tai johtokunnan alaisen viranomaisen on ilmoitettava lautakunnalle tai johtokunnalle tekemistään ottokelpoisista päätöksistä lukuun ottamatta sellaisia asioita tai asiaryhmiä, joista lautakunta tai johtokunta on ilmoittanut, ettei se käytä otto-oikeuttaan.

Viranhaltijapäätökset**1. Sivistysjohtajan päätökset**

3.6.2026 § 63 Jokelan yläkoulun, Hyrylän yläkoulun sekä Rykmentinpuiston koulun järjestyssääntöjen hyväksyminen 1.8.2026 alkaen

29.5.2026 § 61 Rehtori valinta määräajaksi ajalle 1.8.2026-31.5.2029, Vaunukankaan ja Nahkelan koulut

29.5.2026 § 60 Oppilaskuljetusten hinnankorotus, Sky Lady Oy

29.5.2026 § 59 Oppilaskuljetusten hinnankorotus, Keravan Taksi Oy

29.5.2026 § 58 Oppilaskuljetusten hinnankorotus, Taksikuljetus Petrus Anttila Oy

29.5.2026 § 57 Oppilaskuljetusten hinnankorotus, T. Hintikka

29.5.2026 § 56 Oppilaskuljetusten hinnankorotus, RollyGroup Oy

29.5.2026 § 55 Oppilaskuljetusten hinnankorotus, A&H Taksipalvelut Oy

29.5.2026 § 54 Oppilaskuljetusten hinnankorotus, Tmi Kari Palonen

29.5.2026 § 53 Oppilaskuljetusten hinnankorotus, Sky Sir Oy

2. Opetuspäällikön päätökset

3.6.2026 § 52 Tutkimuslupa, Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen johtajuus (VEPO)-haastattelututkimus, oppimisen palvelualue

1.6.2026 § 51 Lukion opinto-ohjaaja, vakituisen virkaan valinta alkaen 1.8.2026, Tuusulan lukio, Hyrylän toimipiste

29.5.2026 § 49 Päätoiminen tuntiopettaja (matemaattiset aineet) valinta 01.08.2026 alkaen toistaiseksi, Rykmentinpuiston koulu

21.5.2026 § 46 Ennakkotieto Tuusulanjärven koulun lukuvuosisuunnitelmaan 2026-2027

21.5.2026 § 44 Jopo-luokan opettaja valinta 01.08.2026 alkaen toistaiseksi, Jokelan yläaste

3. Varhaiskasvatuspäällikön päätökset

2.6.2026 § 53 Tutkimuslupa, Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen johtajuus (VEPO)-haastattelututkimus, varhaiskasvatuksen palvelualue

29.5.2026 § 51 Varhaiskasvatuksen opettajan valinta määräajaksi ajalle 01.08.2026-31.05.2027, Lahelan Tertun päiväkot

29.5.2026 § 50 Varhaiskasvatuksen opettajan valinta määräajaksi ajalle 03.08.2026-31.05.2027, Lahelan tertun päiväkot

29.5.2026 § 49 Varhaiskasvatuksen sosionomi valinta 03.08.2026 alkaen toistaiseksi, Nummenharjun päiväkot

28.5.2026 § 48 Varhaiskasvatuksen apulaisjohtaja valinta alkaen 09.02.2026 toistaiseksi, Rykmentinpuiston päiväkoti

28.5.2026 § 47 Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja valinta alkaen 08.06.2026 toistaiseksi, Rykmentinpuiston päiväkoti

28.5.2026 § 46 Varhaiskasvatuksen apulaisjohtajan valinta alkaen 23.2.2026 toistaiseksi, Pertun ja Peltokaaren päiväkoti

22.5.2026 § 45 Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja valinta määräajaksi ajalle 3.8.2026-31.5.2027, Vaunukankaan päiväkoti

20.5.2026 § 44 Laaja-alaisen varhaiskasvatuksen erityisopettajan valinta 1.6.2026 alkaen toistaiseksi

4. Rehtoreiden päätökset

Luokanopettajan määräaikaiseen virkaan valinta ajalle 11.8.2026-6.6.2027, Kellokosken koulu

4.6.2026 § 6 Perusopetuksen lehtorin sijaisuus (KS) valinta ajalle 01.08.2026 - 31.07.2027, Kellokosken koulu

3.6.2026 § 3 Määräaikaisen tuntiopettajan virkaan valinta ajalle 1.8.2026 - 31.7.2027, Hyrylän yläaste

3.6.2026 § 10 Erityisluokanopettajan määräaikaiseen virkaan valinta ajalle 1.8.2026 - 31.7.2027, Rykmentinpuiston koulu

3.6.2026 §9 Erityisluokanopettajan määräaikaiseen virkaan valinta ajalle 1.8.2026 - 31.7.2027, Rykmentinpuiston koulu

3.6.2026 § 8 Luokanopettajan määräaikaiseen virkaan valinta ajalle 11.8.2026 - 4.5.2027, Rykmentinpuiston koulu

3.6.2026 § 7 Luokanopettajan määräaikaiseen virkaan valinta ajalle 11.8.2026 - 4.6.2027, Rykmentinpuiston koulu

3.6.2026 § 6 Luokanopettajan määräaikaiseen virkaan valinta ajalle 11.8.2026 - 31.7.2027, Rykmentinpuiston koulu

3.6.2026 § 1 Luokanopettajan määräaikaiseen virkaan valinta ajalle 1.8.2026 - 6.6.2027, Kolsan koulu

2.6.2026 § 5 Kellokosken koulun erityisluokanopettajan määräaikaiseen virkaan valinta ajalle 01.08.2026 - 31.07.2027, Kellokosken koulu

2.6.2026 § 4 Perusopetuksen lehtorin sijaisuus, valinta ajalle 11.8.2026 -

06.06.2027, Kellokosken koulu

2.6.2026 § 3 Perusopetuksen päätoiminen tuntiopettaja, määräaikainen virka, valinta ajalle 01.08.2026 - 31.07.2027, Kellokosken koulu

1.6.2026 §2 Perusopetuksen lehtorin sijaisuuden (LI, TT) valinta ajalle 01.08.2026 - 31.7.2026, Kellokosken koulu

1.6.2026 § 1 Peruopetuksen Teppo-oppilaanohjaaja valinta ajalle 01.08.2026 - 31.07.2027, Kellokosken koulu

21.5.2026 § 1 Luokanopettajan määräaikaiseen virkaan valinta ajalle 1.8.2026-31.7.2027, Lepolan koulu

Esittelijä

sivistysjohtaja Liimatainen Marianne

Päätösehdotus

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää olla ottamatta viranhaltijapäätöksissä mainittuja asioita käsiteltäväksi.

Päätös

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päätti olla ottamatta viranhaltijapäätöksissä mainittuja asioita käsiteltäväksi.

Liitteet

Numero	Otsikko
13	Ennakkotieto Tuusulanjärven koulun lukuvuosisuunnitelmaan 2026-2027
14	Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja valinta määräajaksi ajalle 3.8.2026-31.5.2027, Vaunukankaan päiväkot
15	Laaja-alaisen varhaiskasvatuksen erityisopettajan valinta 1.6.2026 alkaen toistaiseksi
16	Jopo-luokan opettaja valinta 01.08.2026 alkaen toistaiseksi, Jokelan yläaste
17	Luokanopettajan määräaikaiseen virkaan valinta ajalle 1.8.2026-31.7.2027, Lepolan koulu
18	Rehtori valinta määräajaksi ajalle 1.8.2026-31.5.2029, Vaunukankaan ja Nahkelan koulut
19	Oppilaskuljetusten hinnankorotus, Sky Lady Oy
20	Oppilaskuljetusten hinnankorotus, Keravan Taksi Oy
21	Oppilaskuljetusten hinnankorotus, Taksikuljetus Petrus Anttila Oy
22	Oppilaskuljetusten hinnankorotus, T. Hintikka
23	Oppilaskuljetusten hinnankorotus, RollyGroup Oy
24	Oppilaskuljetusten hinnankorotus, A&H Taksipalvelut Oy
25	Oppilaskuljetusten hinnankorotus, Tmi Kari Palonen
26	Oppilaskuljetusten hinnankorotus, Sky Sir Oy
27	Lukion opinto-ohjaaja, vakituisen virkaan valinta alkaen 1.8.2026, Tuusulan lukio, Hyrylän toimipiste
28	Varhaiskasvatuksen opettajan valinta määräajaksi ajalle 01.08.2026-31.05.2027, Lahelan Tertun päiväkot

Numero	Otsikko
29	Varhaiskasvatuksen opettajan valinta määräajaksi ajalle 03.08.2026-31.05.2027, Lahelan tertun päiväkoti
30	Varhaiskasvatuksen sosionomi valinta 03.08.2026 alkaen toistaiseksi, Nummenharjun päiväkoti
31	Päätoiminen tuntiopettaja (matemaattiset aineet) valinta 01.08.2026 alkaen toistaiseksi, Rykmentinpuiston koulu
32	Varhaiskasvatuksen apulaisjohtaja valinta alkaen 09.02.2026 toistaiseksi, Rykmentinpuiston päiväkoti
33	Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja valinta alkaen 08.06.2026 toistaiseksi, Rykmentinpuiston päiväkoti
34	Varhaiskasvatuksen apulaisjohtajan valinta alkaen 23.2.2026 toistaiseksi, Pertun ja Peltokaaren päiväkoti
35	Perusopetuksen lehtorin sijaisuuden (LI, TT) valinta ajalle 01.08.2026 - 31.7.2026, Kellokosken koulu
36	Perusopetuksen Teppo-oppilaanohjaaja valinta ajalle 01.08.2026 - 31.07.2027, Kellokosken koulu
37	Tutkimuslupa, Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen johtajuus (VEPO)-haastattelututkimus, varhaiskasvatuksen palvelualue
38	Kellokosken koulun erityisluokanopettajan määräaikaiseen virkaan valinta ajalle 01.08.2026 - 31.07.2027, Kellokosken koulu
39	Perusopetuksen lehtorin sijaisuus, valinta ajalle 11.8.2026 - 06.06.2027, Kellokosken koulu
40	Perusopetuksen päätoiminen tuntiopettaja, määräaikainen virka, valinta ajalle 01.08.2026 - 31.07.2027, Kellokosken koulu
41	Tutkimuslupa, Varhaiskasvatuksen, esiopetuksen ja perusopetuksen johtajuus (VEPO)-haastattelututkimus, oppimisen palvelualue
42	Luokanopettajan määräaikaiseen virkaan valinta ajalle 11.8.2026 - 4.6.2027, Rykmentinpuiston koulu
43	Luokanopettajan määräaikaiseen virkaan valinta ajalle 11.8.2026 - 31.7.2027, Rykmentinpuiston koulu
44	Luokanopettajan määräaikaiseen virkaan valinta ajalle 1.8.2026 - 6.6.2027, Kolsan koulu
45	Erityisluokanopettajan määräaikaiseen virkaan valinta ajalle 1.8.2026 - 31.7.2027, Rykmentinpuiston koulu
46	Luokanopettajan määräaikaiseen virkaan valinta ajalle 11.8.2026 - 4.5.2027, Rykmentinpuiston koulu
47	Jokelan yläkoulun, Hyrylän yläkoulun sekä Rykmentinpuiston koulun järjestyssääntöjen hyväksyminen 1.8.2026 alkaen
48	Erityisluokanopettajan määräaikaiseen virkaan valinta ajalle 1.8.2026 - 31.7.2027, Rykmentinpuiston koulu
49	Määräaikaisen tuntiopettajan virkaan valinta ajalle 1.8.2026 - 31.7.2027, Hyrylän yläaste
50	Luokanopettajan määräaikaiseen virkaan valinta ajalle 11.8.2026- 6.6.2027, Kellokosken koulu
51	Perusopetuksen lehtorin sijaisuus (KS) valinta ajalle 01.08.2026 - 31.07.2027, Kellokosken koulu

Ilmoitusasiat

Kasvatus- ja sivistyslautakunta 09.06.2026 § 54

Asiaselostus**Viranhaltijapäätökset****1. Sivistysjohtajan päätökset**

12.5.2026 § 46 Varhaiskasvatuksen suunnittelija virkaan valinta
01.06.2026 alkaen toistaiseksi, Varhaiskasvatus

6.5.2026 § 44 Robotiikkavälineistön hankinta Tuusulan kunnan kasvatus-
ja sivistystoimeen

2. Opetuspäällikön päätökset

21.5.2026 § 42 Irtisanoutuminen perusopetuksen lehtorin virasta alkaen
01.08.2026

15.5.2026 § 38 Erytysluokanopettaja tehtävään valinta 01.08.2026 alkaen
toistaiseksi, Rykmentinpuiston koulu

6.5.2026 § 37 Täydennys Lepolan koulun lukuvuosisuunnitelmaan 2025-
2026

3. Varhaiskasvatuspäällikön päätökset

11.5.2026 § 40 Varhaiskasvatuksen sosionomi valinta määräajaksi ajalle
3.8.2026-31.5.2027, Vaunukankaan päiväkoti

8.5.2026 § 43 Laaja-alaisen varhaiskasvatuksen erityisopettajan valinta
3.8.2026 alkaen toistaiseksi, Tuusulanjärven päiväkoti

7.5.2026 § 42 Varhaiskasvatuksen opettajan valinta 3.8.2026 alkaen
toistaiseksi, Päiväkoti Pellava

7.5.2026 § 41 Varhaiskasvatuksen opettaja valinta määräajaksi ajalle
3.8.2026-31.5.2027, Rykmentinpuiston päiväkoti

5.5.2026 § 38 Varhaiskasvatuksen opettajan tehtävään valinta 4.5.2026
alkaen toistaiseksi, Lahelan Tertun päiväkoti

5.5.2026 § 37 Varhaiskasvatuksen opettajan tehtävään valinta 03.08.2026
alkaen toistaiseksi, Lahelan Tertun päiväkoti

29.4.2026 § 33 Varhaiskasvatuksen opettaja tehtävään valinta 03.08.2026 alkaen toistaiseksi, Päiväkoti Pellava

29.4.2026 § 15 Varhaiskasvatuksen opettajan toimeen valinta 3.8.2026 alkaen toistaiseksi, Rykmentinpuiston päiväkoti

27.4.2026 § 36 Varhaiskasvatuksen opettaja, määräaikaiseen tehtävään valinta ajalle 03.08.2026-31.05.2027, Vaunukankaan päiväkoti

27.4.2026 § 35 Varhaiskasvatuksen opettaja, tehtävään valinta 3.8.2026 alkaen toistaiseksi, Vaunukankaan päiväkoti

27.4.2026 § 34 Varhaiskasvatuksen opettaja, tehtävään valinta määräajaksi ajalle 03.08.2026-31.05.2027, Päiväkoti Pellava

4. Rehtoreiden päätökset

8.5.2026 § 2 Erityisopettajan määräaikaiseen virkaan valinta ajalle 1.8.2026 - 31.7.2027, Hyrylän yläaste

Esittelijä

sivistysjohtaja Liimatainen Marianne

Päätösehdotus

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää merkitä ilmoitusasiat tiedoksi

Päätös

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päätti merkitä ilmoitusasiat tiedoksi

Liitteet

Numero	Otsikko
52	Varhaiskasvatuksen opettaja, tehtävään valinta 3.8.2026 alkaen toistaiseksi, Vaunukankaan päiväkoti
53	Erityisopettajan määräaikaiseen virkaan valinta ajalle 1.8.2026 - 31.7.2027, Hyrylän yläaste
54	Varhaiskasvatuksen opettajan toimeen valinta 3.8.2026 alkaen toistaiseksi, Rykmentinpuiston päiväkoti
55	Varhaiskasvatuksen opettaja tehtävään valinta 03.08.2026 alkaen toistaiseksi, Päiväkoti Pellava
56	Varhaiskasvatuksen opettaja, tehtävään valinta määräajaksi ajalle 03.08.2026-31.05.2027, Päiväkoti P
57	Varhaiskasvatuksen opettaja, määräaikaiseen tehtävään valinta ajalle 03.08.2026-31.05.2027, Vaunukan
58	Varhaiskasvatuksen opettajan tehtävään valinta 03.08.2026 alkaen toistaiseksi, Lahelan Tertun päiväkoti
59	Varhaiskasvatuksen opettajan tehtävään valinta 4.5.2026 alkaen toistaiseksi, Lahelan Tertun päiväkoti
60	Erityisluokanopettaja tehtävään valinta 01.08.2026 alkaen toistaiseksi, Rykmentinpuiston koulu
61	Varhaiskasvatuksen sosionomi valinta määräajaksi ajalle 3.8.2026-31.5.2027, Vaunukankaan päiväkoti
62	Varhaiskasvatuksen opettaja valinta määräajaksi ajalle 3.8.2026-31.5.2027, Rykmentinpuiston päiväkoti

Numero	Otsikko
63	Varhaiskasvatuksen opettajan valinta 3.8.2026 alkaen toistaiseksi, Päiväkoti Pellava
64	Laaja-alaisen varhaiskasvatuksen erityisopettajan valinta 3.8.2026 alkaen toistaiseksi, Tuusulanjärvi
65	Robotti-kavälineistön hankinta Tuusulan kunnan kasvatus- ja sivistystoimeen
66	Varhaiskasvatuksen suunnittelija virkaan valinta 01.06.2026 alkaen toistaiseksi, Varhaiskasvatus
67	Täydennys Lepolan koulun lukuvuosisuunnitelmaan 2025-2026
68	Irtisanoutuminen perusopetuksen lehtorin virasta alkaen 01.08.2026

Muut asiat

Kasvatus- ja sivistyslautakunta 09.06.2026 § 55

Asiaselostus**Infot****Oppimisen kerhot**

hankekoordinaattori Tiina Laine

Sivistyksen hankkeet

kehittämispäällikkö Minna Vuolukka

Sivistyksen toimialueen talousarvion 2027 valmistelu

sivistysjohtaja Marianne Liimatainen

Esittelijä

sivistysjohtaja Liimatainen Marianne

Päätösehdotus

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päättää merkitä muut asiat tiedoksi.

Käsittely

Jäsenet Topi Korpinen ja Daniel Levander saapuivat klo 17.14 pykälän ensimmäisen käsittelyn aikana.

Hankekoordinaattori Tiina Laine poistui kokouksesta klo 17.40 pykälän ensimmäisen käsittelyn aikana.

Kokouksessa pidettiin tauko klo 18.25-18.33 pykälän ensimmäisen käsittelyn jälkeen.

Päätös

Kasvatus- ja sivistyslautakunta päätti merkitä muut asiat tiedoksi.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 40, § 41, § 42, § 43, § 49, § 50, § 53, § 54, § 55

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 44, § 45, § 46, § 47, § 48

OIKAISUVAATIMUSOHJE

Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Tiedoksisaanti

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Asianosaisten katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, 7 päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä, 3 päivän kuluttua sähköpostin lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Tiedoksisaantipäivää tai sitä päivää, jona päätös on asetettu nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon, ei lueta määräaikaan.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- muutoksenhakijan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset muutoksenhakijalle voidaan toimittaa.

Jos oikaisuvaatimuksen tekijän puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, kirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Asiamiehen, ellei tämä ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä oikaisuvaatimuskirjelmään valtakirja.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset oikaisuvaatimuksen tekijälle voidaan toimittaa.

Oikaisuvaatimuksen tekijän, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava oikaisuvaatimuskirjelmä. Sähköistä asiakirjaa ei tarvitse täydentää allekirjoituksella, jos asiakirjassa on tiedot lähettäjistä eikä asiakirjan alkuperäisyyttä tai eheyttä ole syytä epäillä.

Oikaisuvaatimuksen toimittaminen

Oikaisuvaatimus on toimitettava Tuusulan kunnalle oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä käyttäen alla olevia yhteystietoja:

Tuusulan kunta, Kasvatus- ja sivistyslautakunta, PL 60, 04301 Tuusula
sähköposti: kirjaamo@tuusula.fi
puh. vaihde: 09 87 181

Oikaisuvaatimuksen voi toimittaa myös henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä Tuusulan kunnan asiakaspalvelupiste TuusInfoon os. Autoasemankatu 2, 04300 Tuusula.

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 51, § 52**Valitusosoitus**

Tähän päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella.

Valitusoikeus

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen saa hakea muutosta kunnallisvalituksella vain se, joka on tehnyt alkuperäistä päätöstä koskevan oikaisuvaatimuksen.

Mikäli alkuperäinen päätös on oikaisuvaatimuksen johdosta muuttunut, saa tähän päätökseen hakea muutosta kunnallisvalituksella myös:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen), sekä
- kunnan jäsen.

Valitusaika

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valitus on toimitettava valitusviranomaiselle viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen valitusviranomaisen aukioloajan päättymistä. Sähköisen asiakirjan katsotaan saapuneen määräajassa, jos asiakirja saapuu viimeistään määräajan viimeisen päivän aikana laissa tarkoitettulla tavalla.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusaikaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valitusperusteet

Kunnallisvalituksen saa tehdä sillä perusteella, että

- päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä
- päätöksen tehnyt viranomaisena on ylittänyt toimivaltansa tai
- päätös on muuten lainvastainen

Valittajan tulee esittää valituksen perusteet ennen valitusajan päättymistä.

Valitusviranomaisen

Päätökseen haetaan muutosta kunnallisvalituksella Helsingin hallinto-oikeudelta. Valitusviranomaisen yhteystiedot

Ensisijaisesti valitus tehdään hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Helsingin hallinto-oikeus
Radanrakentajantie 5
00520 Helsinki
Puhelin 029 56 42000
sähköposti helsinki.hao@oikeus.fi

Valituksen muoto ja sisältö

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Valituksessa on ilmoitettava:

1. päätös, johon haetaan muutosta (*valituksen kohteena oleva päätös*)
2. miltä kodin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (*vaatimukset*)
3. vaatimuksen perustelut
4. mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös sähköinen tai mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Valituksen tai muun asiakirjan toimittaminen hallintotuomioistuimen sähköiseen asiointipalveluun katsotaan ilmoitukseksi sähköisen asiointipalvelun käyttämisestä prosessiosoitteena. Jos valittaja on ilmoittanut enemmän kuin yhden prosessiosoitteen, hallintotuomioistuin voi valita, mihin ilmoitetuista osoitteista se toimittaa oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat

Valitukseen on liitettävä:

1. valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
2. selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
3. asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakuasian vireille panijalta peritään oikeudenkäyntimaksu sen mukaan kuin tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) säädetään.

Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy

<https://oikeus.fi/tuomioistuimet/fi/index/asiointijulkisuus/maksut/oikeudenkayntimaksuthallinto-oikeudessa.htm>